

**TRIBUNAL EUROPEU DE DRETS HUMANS
CONSELL D'EUROPA**

DEMANDA:

Presentada en aplicació del que disposa l'article 34 del Conveni Europeu dels Drets Humans i dels articles 45 i 47 del Reglament del Tribunal.

EL DEMANDANT:

JOAN TARDÀ I COMA, major d'edat, veí de Cornellà de Llobregat, de sexe masculí i nacionalitat espanyola, amb núm. de DNI [REDACTED] i amb domicili actual a Cornellà de Llobregat (Barcelona), carrer [REDACTED] i amb núm. [REDACTED] **per la seva condició de diputat electe al Congrés dels Diputats per la circumscripció de Barcelona**

Representat pel Sr. **JORDI CASADEVALL I FUSTÉ**, de professió advocat, amb domicili professional al carrer [REDACTED] amb [REDACTED]

L'ALTA PART CONTRACTANT:

L'ESTAT ESPANYOL

EXPOSICIÓ DELS FETS:

Primer.- El demandant, per la seva condició de diputat electe a les Corts espanyoles per la circumscripció de Barcelona, fent ús de les facultats de control de l'activitat al Govern que li atorga l'article 111 de la Constitució Espanyola i els articles 185 i 186 del Reglament del Congrés dels Diputats, en data 13 d'abril de 2007, va presentar les preguntes amb número 185096 a 185195 de registre del Congrés dels Diputats, totes elles referents a la casa reial espanyola.

Igualment, en la mateixa data, el diputat del grup parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, el Sr. Joan Tardà i Coma, va presentar al registre de la cambra una proposició no de llei, amb número 185093 d'entrada, que tenia per nom "*Para la transparencia de las finanzas de la Casa Real*".

Segon.- Posteriorment, la Mesa del Congrés dels Diputats, en reunió de data 17 d'abril de 2007, va adoptar l'acord de no admetre a tràmit les preguntes, totes elles referides al cap d'Estat, al·legant que, segons diu la Constitució Espanyola en el seu article 56.3, la persona del Rei és inviolable i no està subjecte a responsabilitat.

L'acord es va adoptar de forma genèrica per al conjunt de les preguntes, sense entrar a valorar la varietat de qüestions a què feien esment. Per tant, no es feia un pronunciament específic d'admissibilitat de cadascuna d'elles.

Per idèntic motiu, la Mesa de la cambra va acordar no acceptar a tràmit la proposició no de llei, entrant a valorar el contingut material d'aquesta, que el Reglament de la cambra no permet, i per tant extralimitant-se en les funcions de control de la regularitat formal de la iniciativa de conformitat amb el citat Reglament.

Tercer.- Arran del rebuig de les seves iniciatives, novament el diputat Sr. Joan Tardà i Coma va presentar el 23 d'abril de 2007 davant del Registre de la cambra, les mateixes preguntes i la mateixa proposició no de llei, essent que novament la Mesa de la cambra, en reunió de data 8 de maig, va acordar novament no admetre-les a tràmit pels mateixos motius al·legats en el seu acord de 17 de maig.

Quart.- El diputat Sr. Joan Tardà, a la vista de la consolidada jurisprudència del Tribunal Constitucional Espanyol (STC 161/1988, FJ 8è i STC 203/2001, FJ 5è), i a l'empara del que estableix l'article 31.2 del Reglament del Congrés dels Diputats, en data 16 de maig de 2007 va presentar una sol·licitud de reconsideració contra l'acord adoptat per la Mesa de la cambra de no admetre a tràmit les preguntes i l'altra sol·licitud de reconsideració contra l'acord adoptat pel mateix òrgan de no admetre a tràmit la proposició no de llei.

La Mesa, oïda la Junta de portaveus, en data 5 de juny, va dictar dues resolucions a través de les quals desestimava la reconsideració.

Cinquè.- Esgotada la via de la reconsideració davant la Mesa del Congrés dels Diputats, la legislació espanyola permet accedir al Tribunal Constitucional demanant empara per la vulneració d'algun dels drets fonamentals previstos a la Constitució Espanyola, i concretament el dret fonamental reconegut a l'article 23.2 de la carta magna, d'accedir en pla d'igualtat a les funcions públiques que són pròpies d'un càrrec electe.

Per aquest motiu, la decisió de la Mesa del Congrés dels Diputats de desestimar l'escrit de reconsideració contra l'acord de no admetre a tràmit les preguntes i la proposició no de llei va ser motiu de recurs d'empara al Tribunal Constitucional presentat en data 8 de juny de 2008, conforme el que preveu l'article 42 de la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, reguladora del Tribunal Constitucional (LOTC), per vulneració del que preveu l'article 23.1 i 2 i l'article 14 de la Constitució Espanyola de 1978

Sisè.- Mitjançant diligència d'ordenació de data 20 de juny de 2007, el Tribunal Constitucional va tenir per presentat el recurs d'empara, amb el número 5240-2007

Posteriorment, mitjançant provisió de data 22 de desembre de 2008, la Sala Primera del Tribunal Constitucional va decidir no admetre a tràmit el recurs d'empara, en considerar que no s'havia justificat l'especial transcendència constitucional del recurs sense cap altre tipus de justificació i argumentació de la proposta. És a dir, sense la més elemental motivació d'una resolució que posi fi al procediment.

Setè.- Aquesta decisió, no obstant, va tenir una veu discordant en forma de vot particular formulat pel magistrat de la mateixa Sala Primera del Tribunal Constitucional, el Sr. Pablo Perez Tremps, que, discrepant de la resolució presa, textualment exposa:

Con el máximo respeto a la posición mayoritaria de mis compañeros de Sala debo manifestar mi discrepancia con que concurra causa de inadmisión de “falta de justificación de la especial trascendencia constitucional” en el presente recurso de amparo. En efecto, considero que en este caso no existe óbice procesal alguno para su admisión, ya que conforme a lo expuesto en el ATC118/2008, de 21 de julio FFJJ 1y 2, la demanda, aunque no exista un apartado específico al respecto, justifica la especial trascendencia constitucional del recurso, al incidir, junto con la vulneración alegada del artículo 23.2 CE, en la importancia que para la interpretación de la constitución tiene, por un lado, el alcance del control material que puede ejercer la Mesa del Congreso de los Diputados respecto la formulación de preguntas al Gobierno ex art. 111 CE, y, de otro, la inviolabilidad del Rey, reconocida en el artículo 56.3 CE, en relación con la libre distribución de las cantidades recibidas de los Presupuestos Generales del Estado para el sostenimiento de su Familia y Casa ex art. 65.1 CE.

EXPOSICIO DE LES VIOLACIONS DEL CONVENI I/O DELS SEUS PROTOCOLS AL·LEGADES, AIXI COM ELS ARGUMENTS EN QUÈ ES FONAMENTA:

La demanda es fonamenta amb la vulneració del dret a un procés equitatiu previst a l'article 6 del Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les llibertats fonamentals.

La resolució que és objecte del recurs, declara que no es pot admetre a tràmit un recurs d'empara constitucional perquè no es justifica la transcendència constitucional d'aquest.

Aquesta apreciació xoca frontalment i és contradictòria amb la consolidada jurisprudència del mateix òrgan que en sentències reiterades té declarat **que tenen rellevància constitucional a efectes dels drets o facultats atribuïts al representant, aquells actes que atemptin contra el nucli de la seva funció**

representativa parlamentària, com ho són indubtablement, l'exercici de la funció legislativa o de control de l'acció del Govern, essent vulnerat l'article 23.2 de la Constitució Espanyola si els propis òrgans de les assemblees legislatives impedeixen o coarten la seva pràctica o adopten decisions que siguin contràries a la naturalesa de representació o a la igualtat dels representants.

Aquestes circumstàncies imposen als òrgans parlamentaris una interpretació restrictiva de totes aquelles normes que puguin suposar una limitació a l'exercici d'aquells drets o atribucions que integren l'estatus constitucionalment rellevant del representant públic i el deure de motivar les raons de la seva aplicació, sota pena, no només de vulnerar el dret fonamental del representant dels ciutadans a exercir el seu càrrec (art. 23.2 CE), sinó també d'infringir el dret dels ciutadans a participar en els assumptes públics a través dels seus representants (art. 23.1 CE)

En efecte, l'article 23.2 CE, no només reconeix el dret dels ciutadans "a accedir en condicions d'igualtat a les funcions i càrrecs públics", sinó també els hi reconeix el dret als que hagin accedit als mateixos i s'hi mantinguin i els exerceixin de conformitat amb el que la llei disposa.

Per tant, aquest es configura com dret de configuració legal; configuració que, com ha declarat el Tribunal Constitucional, afectaria els reglaments parlamentaris, als que els pertoca fixar i ordenar els drets i atribucions que als parlamentaris corresponguin, els quals, un cop creats, queden integrats en l'estatus propi del càrrec; amb la conseqüència que els seus titulars podran, a l'empara del que preveu l'article 23.2 CE, reclamar la protecció del "ius officium" que considerin il·legítimament constrenyit o ignorat per actes del poder públic, inclosos els del propi òrgan en què s'integrin, i en concret podran fer-ho davant el Tribunal Constitucional via recurs d'empara previst a l'article 42 de la Llei orgànica del Tribunal Constitucional.

A aquests efectes citem tot un seguit de sentències del Tribunal Constitucional en les quals es sustenten les anteriors manifestacions (STC 161/1988, de 20 de setembre, FJ7, STC 27/2000, de 31 de gener, FJ4, STC, de 23 d'abril, FJ3, STC 203/2001, de 15 d'octubre, FJ2, STC 177/2002, de 14 d'octubre, FJ3, SSTC 226/2004 i 227/2004, de 29 de novembre FFJJ2).

Especial rellevància té, segons el propi Tribunal Constitucional, quan la petició d'empara es produeix per part dels representants parlamentaris en defensa de l'exercici de les seves funcions. Ja que en aquest supòsit resulta també afectat el dret dels ciutadans a participar en els assumpte públics a través dels seus representats. (STC 161/1988, de 20 de setembre FJ6, 181/1989, de 3 de novembre FJ4, STC 40/2003, FJ2).

A la vista del que ha sustentat el Tribunal Constitucional en les sentències esmentades, trobem que tant les preguntes com la proposició no de llei que varen ser presentades pel diputat Joan Tardà i Coma, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, formen part del denominat "ius officium" donat que el Reglament del Congrés dels Diputats li atorga aquesta possibilitat en els articles 185, 186, 193 i 194 que seguidament es transcriuen:

Article 185

Els diputats podran formular preguntes al Govern i cadascun dels seus membres.

Article 186

- 1.- Les preguntes hauran formular-me per escrit davant la Mesa del Congrés.
- 2.- No serà admesa la pregunta d'exclusiu interès personal de qui la formuli o de qualsevol altra persona singularitzada, ni la que suposi consulta de índole estrictament jurídica.
- 3.- La Mesa qualificarà l'escrit i l'admetrà si s'ajusta al que preveu el present capítol.

Article 193

Els Grups Parlamentaris podran presentar Proposicions no de llei, a través de les quals formulin propostes de resolució a la Cambra.

Article 194

- 1.- Les Proposicions no de llei hauran de presentar-se per escrit a la Mesa del Congrés que decidirà sobre la seva admissibilitat, ordenarà en el seu cas la seva publicació i acordarà la seva tramitació davant el Ple o la Comissió competent en funció de la voluntat manifestada pel Grup proponent i de la importància del tema objecte.

I per tant, la seva vulneració té rellevància Constitucional com el mateix Tribunal Constitucional té declarat.

Un cop aquesta part al·lega en el seu escrit de recurs d'empara davant el TC i aporta elements per considerar que s'està vulnerant

el seu dret constitucional a exercir el seu càrrec en condicions d'igualtat i a l'accés a les funcions públiques que li són pròpies, com són les de control de l'activitat del Govern previst a l'article 23.2 de la Constitució Espanyola, quan la Mesa del Congrés dels Diputats s'extralimita en les funcions que li atorga el Reglament fent un control material de la iniciativa parlamentària expressament prohibit pel Tribunal Constitucional, està posant de manifest sobradament la rellevància constitucional de la qüestió sotmesa a empara.

Dit això, el Tribunal Constitucional en no admetre a tràmit i negar-se a resoldre sobre el fons de l'assumpte per considerar que no es justifica la rellevància constitucional —decisió que fins i tot és qüestionada per un dels propis magistrats de la Sala coneixedora del recurs en forma de vot particular—, contradiu la seva pròpia jurisprudència i doctrina consolidada i pacífica, tractant de forma diferent i desigual al diputat Joan Tardà i Coma d'altres diputats que, en el seu dia, emparant-se en els mateixos preceptes constitucionals i en la mateixa extralimitació de la Mesa de la cambra en l'aplicació del Reglament, no només se'ls va admetre a tràmit el recurs d'empara, sinó que fins i tot van obtenir l'empara per part del propi Tribunal Constitucional.

Aquesta incomprendible situació, que es fa totalment palesa de la lectura d'anteriors sentències del Tribunal Constitucional, és la que ens porta a demandar a l'Estat espanyol davant d'aquest Tribunal Europeu dels Drets Humans en considerar que el diputat Sr. Joan Tardà i Coma és víctima d'una vulneració del dret a un procés equitatiu i a un tribunal independent i imparcial previst a l'article 6 de la Carta Europea dels Drets de l'Home

EXPOSICIO RELATIVA ALS REQUISITS DE L'ARTICLE 35 DEL CONVENI:

1.- L'article 42 de la Llei orgànica del Tribunal Constitucional estableix que les decisions o actes sense valor de llei emanades de les Corts i que violin els drets o llibertats susceptibles d'empara constitucional, com ho és l'acord de la Mesa del Congrés dels diputats contra el que va presentar recurs el diputat Sr. Joan Tardà i Coma, podran ser recorreguts en contra en el termini de tres mesos davant el Tribunal Constitucional.

Presentat el recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional i un cop aquest no s'ha admès a tràmit, segons l'article 50.3 de la Llei orgànica del Tribunal Constitucional només hi pot presentar recurs el Ministeri Fiscal en el termini de tres dies.

El recurrent en cap cas té possibilitat d'impugnació. Un cop passats els tres dies sense que el Ministeri Fiscal hagi impugnat la no admissió a tràmit, s'han esgotat totes les vies possibles que atorga l'ordenament jurídic espanyol.

Per tant es compleix el requisit "sine qua non" previst a l'apartat primer de l'article 35 per poder admetre aquesta demanda davant del Tribunal Europeu dels Drets Humans, que és el d'haver esgotat totes les vies de recurs internes de l'Estat.

2.- Es fa constar també de forma expressa que l'ordenament jurídic espanyol no disposa de cap més tràmit ni recurs addicional que aquesta part hagués pogut exercitar en defensa dels seus drets.

3.- La resolució que posa fi és de data 22 de desembre de 2008 i, per tant, no ha transcorregut el termini de sis mesos previst per a la interposició de la demanda davant aquesta alta instància europea.

EXPOSICIO DE L'OBJECTE DE LA DEMANDA:

Es demana del Tribunal Europeu dels Drets Humans declari que el Sr. Joan Tardà i Coma ha estat víctima de la vulneració del dret a un procés equitatiu, garantit pel Conveni a l'article 6.1 i amb els efectes previstos als articles 46 i concordants.

DECLARACIÓ EN RELACIÓ A ALTRES INSTÀNCIES INTERNACIONALS QUE ESTIGUIN O HAGIN CONEGUT DE L'ASSUMPTE:

No s'ha presentat cap tipus de reclamació davant altres instàncies internacionals.

RELACIÓ DE DOCUMENTS APORTATS:

- 1.- Fotocòpia de la pàgina web del Congrés del Diputats (www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Iniciativas?_piref73_2148295_73_1335437_1335437.next_page=/wc/enviarCgiBuscadorIniciativas) on apareixen les preguntes formulades, ja que en no ser admeses a tràmit no es van publicar en cap butlletí.
- 2.- Fotocòpia de la Proposició de llei presentada en data 13 d'abril de 2007.
- 3.- Fotocòpia de l'acord de la Mesa del Congrés dels Diputats del 17 d'abril de 2007, pel qual no s'admeten a tràmit les preguntes.
- 4.- Fotocòpia de l'acord de la Mesa del Congrés dels Diputats del 17 d'abril de 2007, pel qual no s'admet a tràmit la Proposició no de llei.
- 5.- Fotocòpia de la pàgina web del Congrés del Diputats (www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Iniciativas?_piref73_2148295_73_1335437_1335437.next_page=/wc/enviarCgiBuscadorIniciativas) on apareixen les preguntes formulades, ja que en no ser admeses a tràmit no es van publicar en cap butlletí.
- 6.- Fotocòpia de la mateixa Proposició no de llei, presentada el 23 d'abril de 2007.
- 7.- Fotocòpia de l'acord de la Mesa del Congrés dels Diputats del 17 d'abril de 2007, pel qual novament no s'admeten a tràmit les preguntes.
- 8.- Fotocòpia de l'acord de la Mesa del Congrés dels Diputats de 8 de maig de 2007, pel qual no s'admet a tràmit la Proposició no de llei.
- 9.- Sol·licitud de reconsideració contra l'acord de no admetre les preguntes, del 16 de maig de 2007.
- 10.- Sol·licitud de reconsideració contra l'acord de no admetre la Proposició no de llei, del 16 de maig de 2007.
- 11.- Resolució de la Mesa del Congrés dels Diputats pel qual es desestima l'escrit de reconsideració respecte les preguntes.

12- Resolució de la Mesa del Congrés dels Diputats pel qual es desestima l'escrit de reconsideració respecte la Proposició no de llei.

13- Recurs d'empara presentat davant del Tribunal Constitucional.

14.- Diligència d'ordenació de data 20 de juny de 2007, per la que es va tenir per presentat el recurs d'empara.

15.- Provisió de data 22 de desembre de 2008, la Sala Primera del Tribunal Constitucional va decidir no admetre a tràmit el recurs d'empara, en considerar que no s'havia justificat l'especial transcendència constitucional del recurs.

16.- Vot particular formulat pel magistrat Sr. Pablo Pérez Tremps, el 22 de desembre de 2008.

17.- Sentències del Tribunal Constitucional resolent favorablement l'empara en altres casos similars.

Per tot, declaro que les informacions que consten en aquesta demanda són exactes i obeeixen a la realitat.

Strassbourg, 14 d'abril de 2009

Joan Tardà i Coma

Jordi Casadevall i Fusté